Nr. 1853.

CURRENDA IX.

A. D. 1875.

Nr. 1732.

Rozporządzenie Prezydyum Biskupiego co do uroczystości, dnia 16. Czerwca r. b. w Dyecezyi Tarnowskiéj obchodzić się mającéj.

Dnia 16. czerwca 1875 upłynie właśnie 200 lat od owéj szczęśliwéj i uroczystéj chwili, kiedy błogosławionéj zakonnicy Małgorzacie Maryi Alacoque, w klasztorze Wizytek w Paray-le-Monial objawił się Pan Jezus, a pokazując jéj Boskie Serce swoje rzekł: „Oto „jest to serce, które tak umiłowało ludzi, że niczego nie szczędziło, wyczerpało i wyniszczyło się całkowicie dla okazania swojéj miłości. A jednak zamiast odwdzięczenia się, „odbieram od większéj części ludzi tylko niewdzięczność, pogardę, nieuszanowanie, świętokradztwa i oziębłość, jaką mi okazują w Sakramencie miłości. Ale co mi jest dotkliwszem, „że nawet poświęcone mi serca dopuszczają się tychże uchybień. Dla tego żądam od ciebie, „aby pierwszy piątek po oktawie Bożego Ciała został przeznaczony jako osobne święto „ku uczczeniu mojego serca, aby przez przyjmowanie komunii świętéj w ten dzień i oddawanie czci należnéj wynagradzano mi te zelżywości, jakie serce moje ponosiło podczas wystawienia na ołtarzach. Przyrzekam ci, że serce moje rozszerzy się i wyleje obfite dary boskiéj miłości na tych, którzy będą czcić to serce i około rozszerzenia téj czci pracować.“

Nabożeństwo ku Sercu Pana Jezusa wskutek tego objawienia wkrótce po całym świecie się rozszerzyło, a serce Jezusa, dla odkupu rodzaju ludzkiego na krzyżu włócznią przeszyte, licznemi cudami nabożeństwo to wsławiło i uwielbiło. Papieże: Klemens XIII Pius VI. oraz Pius IX. zawiązane na cześć Serca Jezusowego Bractwa potwierdzili i licznymi odpustami wyposażyli.

Wielebni w Chrystusie Panu Bracia! Zważywszy na smutne dla Kościoła i Stolicy Apostolskiéj czasy nasze, czyż w Sercu Jezusa nie widzicie jedynego portu zbawienia? Czyż moglibyście przypuścić, że gdy wołać zaczniemy: Serce Jezusa ratuj nas! zostaniemy niewysłuchani! To téż żywiąc w sobie to przekonanie, że nabożeństwo do Boskiego Serca Jezusowego najzdolniejszém jest by ożywić w sercach ludzkich niestety uśpioną wiarę, nadzieję i miłość, razem z innymi świata katolickiego Biskupami wnieśliśmy prośbę do tronu Ojca św. Piusa IX., by cały świat chrześciańsko-katolicki raczył ofiarować w szczególniejszy sposób Sercu Jezusowemu. Ojciec św. wysłuchał prośby książąt ludu Bożego, a ponieważ dawno sam sobie tego życzył, by ofiarować Sercu Jezusa świat Katolicki, przeznaczył zatem dzień 16. czerwca r. b. jako ten dzień, w którym się ma odbyć akt ofiarowania całego świata Katolickiego Sercu Jezusowemu.

W téj mierze święta Kongregacya obrzędów wydała szczegółowy Dekret, który opiewa, jak następuje:

DECRETUM:

Quamplures ex toto orbe ad Sanctissimum Dominum Nostrum Pium Papam IX. Episcoporum postulationes ac pene innumerae Christifidelium petitiones in dies adveniunt, quibus enixe rogatur, ut Ipse ad fovendam augendamque pietatem erga Sacratissimum Cor Jesu Christi Salvatoris, universum mundum eidem Sacratissimo Cordi consecrare dignetur. Jam vero Sanctitas Sua rei gravitatem coram Deo animo reputans, ut aliquo modo pientissimis hujusmodi votis satisfaciat adnexam Orationem approbans, illam quocumque idiomate, dummodo versio sit fidelis, recitandam proponit iis omnibus, qui Sacro Cordi Jesu se ipsos devovere voluerint. Ita sane omnes Christifideles hac unanimi consecrationis formula divino Jesu Cordi sese devoventes, Sacrosanctae Ecclesiae unitatem clarius asserent; ac in eodem Corde tutissimum invenient, et ab ingruentibus animae periculis effugium; et in tribulationibus, quibus hodie divexatur Ecclesia Christi, patientiam; ac in omnibus angustiis firmissimam spem ac solatium.

Voluit itaque Sanctitas Sua, ut per praesens Sacrorum Rituum Congregationis Decretum mens Sua omnibus Locorum Ordinariis pateat, ac ad illos praefata precationis formula transmittatur; ut, si ita in Domino judicaverint, et ovium sibi commissarum bono expedire censuerint, eam edendam curent; ac Fideles ipsos hortentur ut illam vel conjunctim vel privatim recitent die 16. Junii vertentis anni, qua secundum Centenarium recurrit a revelatione facta ab ipso Redemptore Beatae Margaritae Mariae Alacoque devotionem erga Cor Suum propagandi. Omnibus vero Fidelibus, qui enunciata die id effecerint, Sanctitas Sua plenariam Indulgentiam Animabus quoque Purgatorii applicabilem in forma Ecclesiae consueta concedit, dummodo vere poenitentes, confessi et Sacra Synaxi refecti Ecclesiam vel publicum Oratorium vistaverint, ibiquo per aliquod temporis spatium devote oraverint juxta mentem ipsius Sanctitatis Suae. Contrariis non obstantibus quibuscumque. Die 22. Aprilis 1875.

Constantinus Episcopus Ostien. et Velitern. Card. Patrizi S. R. C. Praefectus.

Loco † Sigilli. *Plac. Ralli S. R. C. Secretarius.*

W myśl tedy powyższego Dekretu i My także, łącząc się z intencyą Najwyższéj Głowy Kościoła, dnia 16. czerwca r. b. **Całą Dyecezyę Naszą Tarnowską** poświęcimy Najsłodszemu Sercu Jezusowemu, zaś Wielebnych Rządców Parafii wzywamy ażeby, pouczywszy uprzednio z ambony lud wierny, również swoje parafie dnia 16. Czerwca r. b. albo w razie przeszkody. w następującą niedzielę t. j. 20. czerwca r. b. Sercu Jezusa poświęcili. Rozporządzamy przeto niniejszém co następuje:

Dnia 16. czerwca r. b. albo w razie przeszkody dnia 20. czerwca r. b. odprawi się w Kościołach parafialnych i klasztornych uroczysta Msza św. z wystawieniem N. Sakramentu w Monstrancyi. W czasie Mszy św. przemowa gorąca i energiczna, zaś po skończonéj Mszy św. Kapłan uklęknąwszy razem z ludem odmówi modlitwę następującą:

Akt poświęcenia się najsłodszemu Sercu P. JEZUSA, zatwierdzony wyrokiem św. Kongregacyi Obrządków z dnia 22. Kwietnia r. 1875.

O JEZU! Zbawicielu i Boże mój! Mimo Twéj wielkiéj miłości ku ludziom, dla których zbawienia wszystką Swą drogą krew wylałeś, mało doznajesz nawzajem miłości, a nawet nieszczędzą Ci krzywd i obelg, mianowicie bluźnierstwy i znieważaniem dni Tobie poświęconych. Obym mógł jakkolwiek zadość uczynić Boskiemu Twemu Sercu, obym mógł naprawić tyle niewdzięczności wielkiéj części ludzi, którzy Cię zapoznają! Chciałbym złożyć dowody jak bardzo pragnę miłować i czcić Twe uwielbienia godne a miłościwe Serce, w obec wszystkich ludzi, i przyczynić się ile mogę do pomnożenia Jego chwały. Chciałbym również otrzymać nawrócenie grzesznych i wzruszyć tylu oziębłych, co chociaż mają szczęście należeć do Twego Kościoła, nie troszczą się ani o Twoją chwałę ani o Kościół, Twą Oblubienicę! Chciałbym też aby katolicy, co wiary swéj zewnętrznymi uczynkami miłosierdzia wyznawać nie przestali, ale w swych sądach uparci, wyrokom Świętéj Stolicy poddać się niechcą i utrzymują zdania i nauki od niéj potępione, chciałbym by owi katolicy upamiętali się i przyszli do przekonania, że kto nie słucha Kościoła we wszystkiem, nie słucha Boga, który jest z Kościołem.

Aby otrzymać spełnienie tych błogich zamiarów, a nadto przyspieszyć zwycięztwo i trwały pokój dla Twej Niepokalanej Oblubienicy, szczęście zaś i pomyślność dla Twego Namiestnika na ziemi, aby ujrzeć dokonanie Jego świętych życzeń, jak również aby całe duchowieństwo coraz bardziéj stawało się świątobliwem i służyło Ci tak, jak tego pragniesz i dla spełnienia téż innych zamiarów o których Ty mój JEZU wiesz że są zgodne z Twą Boską wolą, a które w jakikolwiek sposób przyczyniają się do nawrócenia grzesznych i do uświętobliwienia sprawiedliwych, by kiedyś wszyscy wieczne zbawienie osiągnęli; wreszcie ponieważ wiesz o mój JEZU, że przez to sprawię pociechę Twemu Najśw. Sercu:

Ścieląc się u nóg Twoich w obecności Najświętszéj Twéj Matki i całego dworu niebieskiego, uznaję iż, ze względu na sprawiedliwość i wdzięczność, zupełnie i jedynie należę do Ciebie JEZU Chryste mój Zbawicielu, źródło jedyne wszystkiego dobrego odnoszącego się tak do méj duszy, jako i do mego ciała; i łącząc się z zamiarami Najwyższego Pasterza, poświęcam siebie samego i wszystko co jest moje Temu Najśw. Sercu, któremu jedynie chcę służyć i miłować Je z całéj duszy, z całego serca, ze wszystkich sił, przyjmując Twoją wolę za swoję i łącząc wszystkie moje pragnienia z Twoimi.

Jako publiczny dowód tego poświęcenia się, oświadczam uroczyście przed Tobą mój Boże, iż chcę odtąd na cześć tegoż Najświętszego Serca święcić podług przepisów Kościoła święta nakazane, i starać się aby od tych, u których mam wpływ i powagę święcone były. Łącząc w jedno w Twém miłościwem Sercu wszystkie te święte pragnienia i chęci, z natchnienia Twéj łaski pochodzące, ufam iż wynadgrodzę Temuż Sercu tyle krzywd, które Mu wyrządzają niewdzięczni synowie ludzcy, że znajdę szczęście dla méj duszy i dla dusz bliźnich w tém życiu i w przyszłém. Amen.

Ponieważ zaś w dniu 16. czerwca r. b. dozwolony jeśt **Odpust zupełny**, który może

być ofiarowany za dusze w czyścu zatrzymane, przeto Wielebni Bracia przypomną ludowi, że celem dostąpienia odpustu w tym dniu należy odprawić Spowiedź św. przystąpić do Stołu Pańskiego, pomodlić się na intencyę Ojca św. i odwiedzić kościół lub jaką kaplicę publiczną.

Uwaga: Modlitwy wyżéj przytoczonej kazaliśmy odpowiednią ilość egzemplarzy wytłoczyć, i stósownie do życzenia XX. Proboszczów będziemy takowe do urzędów parafialnych rozsyłać, celem rozpowszechnienia między ludem.

Tarnów 24. maja 1875.

Józef Alojzy,
Biskup.

L. 1633.

Okólnik Wys. c. k. Namiestnictwa z 23. kwietnia 1875. L. 17654. wydany do wszystkich c. k. Starostw.

Według §. 2 ustawy z dnia 7. maja 1874 (Dz. u. p. Nr. 51.) ma być wymierzony datek, który beneficyaci kościelni i stowarzyszenia zakonne do funduszu religijnego uiszczać mają:

1. od wartości majątku i używanych przez tychże fundacyj — przyjętéj za podstawę do obliczenia ekwiwalentu należytości prawnéj;

2. od wartości tych części majątku, które przy wymiarze ekwiwalentu należytości nie zostały uwzględnione z powodu że jeszcze nie upłynęło 10 lat posiadania i których téż nie wykazywano w fasyach dla wymiaru ekwiwalentu przedłożonych.

W celu uzupełnienia rzeczonych fasyj, które mają służyć także do wymiaru datku dla funduszu religijnego, obowiązani są wszyscy beneficyaci i wszystkie stowarzyszenia zakonne, bez względu na to czy rzeczony datek uiszczać będą lub nie — przedłożyć dodatkowe fasye majątku, w których ma być wykazanem:

a) części majątku orzeczone powyżéj w punkcie 2 i wartość tychże według stanu z dnia 1. stycznia 1875;

b. ta część i wartość majątku fundacyjnego, z któréj dochód według udowodnienia — pobierają trzecie osoby — wreszcie

c. długi ciążące na majątku zarodowym.

Fasye te mają być sporządzone w sposób przepisany dla fasyj do wymiaru ekwiwalentu rozporządzeniem ministeryalnem z dnia 18. maja 1870 (Dziennik ustaw państwa, zeszyt XXIX Nr. 76) z użyciem druków tam wskazanych.

Beneficya i stowarzyszenia zakonne, nieposiadające majątków i ciężarów orzeczonych w ustępach pod a) do c) wolne są od przedłożenia dodatkowéj fasyi, lub doniesienia negatywnego, mają jednakże na przyszłość każdy przybytek majątku wykazać c. k. Namiestnictwu w przeciągu sześciu (6) tygodni — przyczem nadmienia się, że zamilczenie posiadanego, lub przyrosłego majątku, przy obliczeniu datku dla funduszu religijnego — również podlega karze jak przy *wymiarze ekwiwalentu należytości.*

Podstawę do zbadania, czy wymierzony datek dla funduszu religijnego ma być uiszczany, stanowi według §. 2 ust. z dn. 7. maja 1874 (Dz. u. p. Nr. 51) wysokość dochodów.

Dlatego mają beneficyaci i stowarzyszenia zakonne, których dochód przewyższa ustanowioną kompetencyę — sporządzić prócz powyższéj fasyi majątkowéj oraz i zeznanie dochodów według postanowień zawartych w rozporządzeniu Wys. c. k. Ministerstwa wyznań i oświaty i Wys. c. k. Ministerstwa skarbu z dnia 25. marca 1875 l. 4023 (Dz. u. p. 39 zeszyt XV.)

W tym celu oznajmia się że Wys. c. k. Ministerstwo W. i O. rozporządzeniem z dnia 4. kwietnia 1875 l. 4975 ustanowiło odnośnie do §. 4 i 5 ustawy z dnia 7. maja 1874 Nr. 51 — tymczasowo tylko na rok bieżący — następujące kompetencye, mianowicie:

dla łac. arcybiskupstwa we Lwowie na . . . . . . 24.000 zł.
dla gr. kt. „ „ „ „ . . . . . . 20.000 „
dla łac. biskupstwa w Przemyślu na . . . . 14.000 „
dla członków łac. kapituły metropolit. we Lwowie, a mianowicie dla
1. dygnitarza . . . . 3.600 „
dla prałatów po . . . . 3.000 „
dla kanoników po . . . . 2.400 „
dla członków łac. kapituły biskupiéj w Przemyślu i w Krakowie, a to:
dla prałatów po . . . . 2.400 „
dla kanoników po . . . . 1.800 „
dla prebend wszystkich trzech obrzędów: we Lwowie na . . . 1.000 „
w obrębie miasta Lwowa w 2-milowéj odległości — tudzież w miastach mających przeszło 5000 mieszkańców i w miejscowościach kąpielowych na . . . . 800 „
w innych miejscowościach na . . . . 600 „
dla probostwa w Żółkwi i probostwa przy kościele wniebowzięcia w Krakowie na . . . . 1.800 „
dla klasztorów wszystkich trzech obrządków: dla przełożonych prowincyałów na . . . . 1.500 „
dla innych przełożonych na . . . . 1.000 „
dla reszty zakonników po . . . . 350 „
dla zakonnic po . . . . 300 „

Nazwą prebend oznaczono wszelkie samoistne beneficya bez różnicy oznaczenia; wyrażenie zaś „przełożeni klasztorów“ odnosi się także do żeńskich zakonów.

Daléj oznajmia się że beneficyaci, utrzymujący z dochodów kapelanów lub wikaryuszów, mogą w zeznaniu dochodów zaliczyć na ten cel jako wydatek we
Lwowie po . . . . 400 „
w 2-milowym okręgu około Lwowa, tudzież w miastach mających przeszło 5000 mieszkańców i w miejscowościach kąpielowych po 300 „
a w innych miejscowościach po . . . . 250 „
dla każdego, orzekając zarazem, że z ustanowienia téj *kompetencyi nie wypływa dla duchownych funkcyonaryuszów prawo pobierania z dochodów publicznych uposażenia dorów-*

nywającego téj kompetencyi w razie niedostateczności dochodów z beneficyum — gdyż ustanowienie uposażenia (kongruy) *nastąpi osobnem rozporządzeniem* – tudzież że stowarzyszeniom zakonnym do których są wcielone beneficya parafialne — wolno dla członka zajmującego się duszpasterstwem zaliczać kompetencyę albo według wymiaru dla członków zakonu, albo taką jakaby przysługiwała dla świeckiego kapłana na téj posadzie. Wreszcie że obliczenie kompetencyi według powyżéj dla pojedynczych członków stowarzyszenia oznaczonych kwot — ma w myśl §. 5 ustawy z dnia 7. maja 1874 służyć li tylko do oznaczenia ogólnéj sumy tego dochodu — który nie powinien być uszczuplonym datkiem dla funduszu religijnego, gdyż z powyższego oznaczenia kompetencyi nie przysłuża pojedynczym członkom stowarzyszenia pobierania lub zużytkowania dochodów w takich kwotach — albowiem oznaczenie uczestnictwa w ogólnych dochodach przysłuża jak dotąd stowarzyszeniu.

Te ustanowienia odnoszą się także do świeckich stowarzyszeń o wspólném uposażeniu (mensa communis.)

Najdaléj do końca lipcc b. r. ma c. k. Namiestnictwo przedłożyć wysokiemu Ministerstwu na podstawie powyżéj oznaczonéj tymczasowéj kompetencyi sumaryczne wykazy wymierzonego datku wpływać mającego do funduszu religijnego, a dopiero na podstawie wyniku tegoż przedłożenia nastąpi oznaczenie uchwalić się mającego dla duchowieństwa polepszenia dotacyi, tudzież stanowczéj kompetencyi.

./. Wreszcie przyłącza się ·/. wyciąg z rozporządzenia ministeryalnego z dnia 25. marca 1875 l. 4023, a to tych ustępów, które zawierają modłę i postanowienia odnoszące się do sporządzenia zeznania dochodów powyżéj żądanego.

W celu niezwłocznego zawiadomienia interesowanych beneficyatów i klasztorów o powyższéj treści niniejszego okólnika, przesyła się Panu c. k. Staroscie..... okazów odpowiedniéj części tegoż i tyleż okazów powołanego tamże wyciągu, które należy natychmiast rozesłać według adresów na okólniku indorso zamieszczonych, z wezwaniem, aby żądaną fasyę i zeznania dochodów jak najspieszniéj, a najdaléj do 20. maja b. r. przedłożyli.

Pana wzywa się, byś dotrzymania terminu tego dopilnował, a otrzymane zeznania przedłożył c. k. Namiestnictwu najdaléj do 25. maja 1875 r.

Beneficyatów: tak plebanów jakoteż kapelanów, tudzież klasztory tamtejszego powiatu — dla których osobnych okazów nie przesyła się, należy tylko o pierwszéj tegoż części, kończącéj się słowami „*wymiarze ekwiwalentu należytości*“ currendo zawiadomić, z wezwaniem by tam gdzie okoliczności wyż wspomnione w ustępach ad *a* et *b* zachodzą, orzeczoną tamże fasyę przedłożyli w drodze c. k. Starostwa najdaléj w ośmiu dniach po zawiadomieniu, w celu uzupełnienia statystycznego katastru majątkowego.

Zresztą nadmienia się, że Ordynaryaty otrzymują równocześnie odpis niniejszego okólnika, celem zastósowania się, o ile przepisy dotyczą samych wysokich dostojników kościoła lub kapituły, a oraz do podania treści do wiadomości całego kleru.

Lwów dnia 23. kwietnia 1875.

Wyciąg z rozporządzenia Wys. c. k. Ministerstwa W. i O. tudzież Ministerstwa skarbu z dnia 25. marca 1875. ogłoszonego w Dzienniku ustaw Państwa. Część XV. Nr. 39.

Obliczenie kompetencyi.

§. 4. Jeżeli przy obliczeniu datku do funduszu religijnego okaże się wątpliwość, czy tenże datek nie uszczupli odpowiednego utrzymania osób duchownych (kompetencyi) lub jeżeli obowiązana strona takie twierdzenie wniesie — na ten czas należy w pierwszym wypadku z urzędu, w drugim zaś na żądanie strony, przedsięwziąść obliczenie dochodów obowiązanéj strony.

Obliczenie to ma być wykonane na podstawie zeznania obowiązanego beneficyata lub stowarzyszenia, w którém mają być wykazane dochody i wydatki według stanu z dnia 1go stycznia 1875.

Zeznania duchownych stowarzyszeń (zakonów) mają być podpisane przez przełożonego i dwóch członków stowarzyszenia.

Obliczenie dochodów.

§. 5. W zeznaniach wymienionych w §. 4. ma być wykazanym nie tylko dochód z majątku zarodowego — lecz oraz każdy dochód obowiązanych beneficyatów i stowarzyszeń, który ciż lub pojedynczy członkowie stowarzyszenia jako funkcyonaryusze kościelni w gotówce lub w naturaliach pobierają, tudzież wszelki pożytek, który się da oznaczyć w gotówce.

W szczególności mają być wykazane:

Czysty dochód z gruntów, z budynków, z kapitałów, z rent i z praw użytkowania tudzież z płac, z poborów kościelnych, z przedsiębiorstw przemysłowych i fundacyi.

Nie stanowią zaś przedmiotu zeznań:

Pożytek z lokalności zajmowanych przez beneficyata lub przez stowarzyszenie — i wynagrodzenia za msze nie fundacyjne.

§. 6. Dochody zmienne mają być obliczone według przecięcia z ostatnich 6. lat, a dochód z naturaliów według cen targowych w siedzibie — lub gdyby tam ceny takie nie istniały, według cen targowych najbliższego miejsca targowego.

Przy dochodach opierających się na istniejącym zwyczaju, przyzwala się zniżenie nie przekraczające 25% przeciętnego pożytku.

§. 7. Jako czysty dochód z gruntów należy przyjąć 5% od téj wartości gruntów, jąką przyjęto przy obliczeniu ekwiwalentu należytości.

§. 8. Jako dochód z budynków podlegających podatkowi czynszowemu należy przyjąć tę kwotę, która służyła za podstawę do wymiaru podatku, — z budynków zaś, podlegających podatkowi domowo-klasowemu, należy przyjąć 5% od téj wartości budynków, którą przyjęto do obliczania ekwiwalentu należytości.

Obliczenie wydatków.

§. 9. Jako wydatki można wykazać:

1. ciążące na fasyonowanych dochodach rządowe stałe podatki i daniny, ekwiwalent należytości, opłaty krajowe, powiatowe i gminne.

2. Świadczenia tak pieniężne, jako też wartości pieniężnéj, pochodzące z obowiązków ciążących na dochodach (n. p. obowiązkowe utrzymanie wikarjuszów itd.)

Gdzie dotąd przyzwolono na odliczenie ryczałtu na utrzymanie budynków plebańskich tak zwanego „sarta tecta“ tam téż i nadal może być takowy zaliczonym do wydatków. Daléj przyzwala się pod względem wydatków na budowle tylko te datki i dostawy, które mają być obowiązkowo uiszczone z powodu większych reparacyj.

§. 10. Posiadacze takich prebend kościelnych, przy których ilość mszy fundacyjnych przewyższa liczbę 265 w roku, mogą zaliczyć do wydatków ustanowione wynagrodzenie przypadające za resztę mszy, jeżli to wynagrodzenie znajdzie pokrycie w dochodach odpowiedniéj fundacyi -- w przeciwnym zaś razie mogą zaliczyć tylko ten dochód.

§. 11. Przy dochodach pobieranych w naturaliach, przyzwala się na potrącenie kosztów ściągnięcia w wysokości 10% wartości téj daniny.

Ustanowienie pomocnicze.

§. 12. We wszystkich wypadkach, dla których w poprzednich ustępach nie wydano odrębnych postanowień, należy zastósować przy obliczeniu dochodów i wydatków te przepisy, według których dotąd wykazywano prawo beneficyata do osobistego uwolnienia od płacenia ekwiwalentu należytości.

Zeznania sumaryczne.

§. 13. korporacye kościelne i stowarzyszenia zakonne mogą na wniosek władzy krajowéj otrzymać od Ministerstwa W. i O. zezwolenie do przedłożenia sumarycznego zeznania dochodów i wydatków z zastrzeżeniem, że obliczony w ten sposób czysty dochód, niebacząc na wydatki orzeczony w §. *) będzie wynosić przynajmniéj 4% od wartości nieruchomego i 5% od wartości ruchomego majątku podlegającego opłacie datku dla funduszu religijnego.

Sprawdzenie zeznań.

§. 14. Władza krajowa ma przedłożone zeznania według własnych zapisków sprawdzić. Zażalenie przeciw sprawdzeniu mają być wniesioue w drodze oznaczonéj §. 17. ustawy z dnia 7. maja 1874.

Gdyby pod względem dokładności zeznania zaszła wątpliwość, któraby się nie dała na razie wyjaśnić, należy, wcelu sprawdzenia wniesień zeznającego, zarządzić dalsze dochodzenia.

---

*) w §. 16 który się opuszcza ze względu na czynności czysto urzędowe, jest mowa właśnie o datku do funduszu religijnego, który też rozumieć należy pod słowem wydatki.

W razie gdyby się okazała niedokładność, ma koszta z tego powodu narosłe ponosić przedkładający zeznanie.

Gdyby się zaś okazało, że zatajono jakiś majątek lub dochód wywierający wpływ na wymiar datku dla funduszu religijnego, na ten czas należy nałożyć karę ustanowioną §. 16. ustawy z dnia 7. maja 1874.

Wydatki, które mają być uwzylędnione zarówno z kompetencyą.

§. 17. Przy obliczeniu wskazanem w §. 16. (datku funduszu relig.) należy do kwoty potrzebnéj na odpowiednie utrzymanie osób duchownych (kompotencyi) doliczyć:

a) przy stowarzyszeniach zakonnych mających zadanie pielęgnowania ubogich chorych — ten dochód, którego zużytkowanie na ten cel zostanie udowodnione;

b) dochód, którego stowarzyszenie zakonne używa na cele kościelne lub wyznaniowe, jeźli w braku takiego stowarzyszenia dotyczące wydatki miałby ponosić fundusz religijny, albo na cele nauki publicznéj uznanie przed rząd za potrzebne (§. 4. ustawy z dnia 7. maja 1874.)

Obliczenie tych wydatków.

§. 18. Kwoty, które z tytułów oznaczonych w §. 17. prócz kompetencyi, do potrzeb zaliczone być mają, należy uwidocznić w osobném zeznaniu.

W tych zeznaniach można w wypadku pod l. *a)* zaliczyć wydatki w gotówce potrzebne na lekarzy, lekarstwa i dozór chorych, tudzież koszta pogrzebów, o ile takowe stowarzyszenie ponosi.

W wypadku zaś pod l. *b)* przyzwala się na zaliczenie według najniższéj stopy tych wydatków, któreby ponosił fundusz religijny lub Skarb Państwa, gdyby takowe nie pokrywało stowarzyszenie.

Jako uposażenie dla duszpasterzy może być zaliczoném tylko to uzupełnienie, któreby fundusz religijny ze swojéj poręki ustanowionemu duszpasterzowi wypłacać miał.

Jako koszta, ponoszone w celu publicznych nauk, można zaliczyć według najniższéj stopy wydatki dla nauczycieli, na przybory naukowe, na lokalności i na urządzenia.

Wydatek na lokalności w tym wypadku, jakotéż w wypadkach pod *a)* i *b)* orzeczonych, wtedy tylko wliczonym być może, jeźli chodzi o lokalności najęte, lub takie własne, przez których wynajęcie uzyskałoby stowarzyszenie pewien dochód, gdyby było wolne od dotyczącego obowiązku.

Wydatek na lokalności dla duszpasterzy o tyle tylko może być wliczonym, o ileby w danym razie ciążył na funduszu religijnym z tytułu patronatu, albo o ileby mógł być policzonym do wydatków przez beneficiata przy obliczeniu czystego dochodu.

W wydatkach wliczenia płacy dla członków stowarzyszenia za pewne funkcye, można przyjąć do wydatku tylko tę kwotę, o którą płaca ta wypłacana z funduszu religijnego lub ze Skarbu Państwa byłaby wyższą od kompetencyi nalażącéj funkcyjonaryuszowi, jako członkowi stowarzyszenia (tak n. p. przy nauczycielach można przyjąć tę kwotę, o

którą najniższa płaca odpowiedniéj posady większą jest od kompetencyi członka stowarzyszenia zajmującego tę posadę, a przy duszpasterzach tylko różnicę między tegoż kompetencyą a uzupełnieniem kongruy itd.)

§. 19. Jeżeli do funkcyi wymienionych w §. 17 l. *a) b)* przyłączone są jakiekolwiek dochody (np. jura stolae, czesne itd.) należy natenczas takowe potrącić od wydatków przyzwolonych §. §. 17 i 18 i tylko pozostała reszta może być uwzględniona na korzyść stowarzyszenia.

Dla tego też mają być te dochody wykazane w zeznaniu §. 18. ustanowionym.

§. 20. Oprócz postanowień zawartych w §. 18 i 19. należy przy sporządzeniu zeznania tam wymienionego uwzględnić także wszystkie przepisy odnoszące się do sporządzenia zeznania w celu obliczenia kompetencyi (§. §. 4 — 12.)

§. 21. Wydanie oświadczenia potrzebnego w wypadku §. 17. l. *b)* że rząd uznaje odnośny cel nauki publicznéj jako potrzebny, zastrzegło sobie Ministerstwo W. i O. Stowarzyszenie zakonne, które z tego tytułu żąda uwolnienia od datku dla funduszu religijnego, ma swą prośbę o uzyskanie takiego oświadczenia wnieść w drodze władzy krajowéj. Pokąd to oświadczenie nie zostanie przedłożonem, nie można przyznać uwolnienia od datku dla funduszu religijnego.

Równocześnie z wydaniem tegoż oświadczenia, oznaczy się także kwota do uwzględnienia służąca.

Udziela się wielebnym rządcom kościołów parafialnych i przełożonym zakonów do wiadomości z tem poleceniem, aby dodatkowe fasye majątku benef., jak niemniéj zeznania dochodu i wydatków sporządzili, i takowe dotyczącym c. k. starostwom przedłożyli.

Z Konsystorza bisk. Tarnów dnia 13. maja 1875.

Nr. 1679.

Polecenie Ludwika Sikorskiego rzeźbiarza i pozłotnika do robót kościelnych.

J. X. Jakób Rozwadowski Proboszcz w Zakliczynie przy Dunajcu prosił Nas, byśmy Wielebnemu Duchowieństwu polecili do robót kościelnych P. Ludwika Sikorskiego rzeźbiarza i pozłotnika. Tenże liczy lat 29 urodził się w Gorlicach z rodziców chrześciańsko-katolickich, kształcił się w zawodzie rzeźbiarza i pozłotnika u ś. p. Kornela Dranga w Tarnowie, pracował potem jako czeladnik u P. Majerskiego w Przemyślu, który się w Wiedniu w szkole rzeźbiarskiéj kształcił.

P. Ludwik Sikorski kawaler, mieszka obecnie w Zakliczynie u swego brata Organisty. Tutaj zrobił ozdobny ołtarzyk, 2 statuy nieudane i popsute przerobił i bardzo pięknie wykonał, i wiele innych pomniejszych rzeźb i robót. Przerobił nadto i pięknie odnowił

ołtarz w kościele Wojnickim. Ma on łatwość w rysunku, biegłość w rzeźbieniu, w pracy ma być pilny i sumienny, towarzystwa wątpliwego unika, trunków upajających nie używa a w obejściu jest skromny i w życiu moralny.

Na tym opisie X. Rozwadowskiego polegając Biskupi Konsystorz poleca go Wielebnemu Duchowieństwu do robót upiększenia kościoła się tyczących.

Z Biskupiego Konsystorza w Tarnowie dnia 18. Maja 1875.

Nr. 1485.

Polecenie Czasopisma „Dzwonek i Zgoda w Tarnowie.

Czasopisma „Dzwonek i Zgoda“ wychodzące w Tarnowie pod redakcyą Ks. Bulsiewicza, i zasilane artykułami pióra kapłanów Dyecezyi Naszéj, podające wiadomości interesowne szczególnie dla warstw średnich i niższych, uważamy za takie: które w kierunku uczciwym i umoralniającym na społeczeństwo oddziaływać mogą.

Wzgląd na kierunek ten „Dzwonka i Zgody“ powoduje Nas, zalecić te czasopisma duchowieństwu i wiernym Dyecezyi Naszéj.

Z Biskupiego Konsystorza w Tarnowie dnia 29. kwietnia 1875.

Nr. 1057.

Polecenie dziełka wydanego przez X. Feliksa Gondka Plebana w Krzyżanowicach, którego tytuł: Wieczór ś. Sylwestra, czyli „wypisy z mojego dziennika.“

Pod tym tytułem wyszło dziełko, napisane przez X. Feliksa Gondka Plebana w Krzyżanowicach. Autor znany już jest ze swych dziełek religijnéj treści, których wydał kilka, a które dla zrozumiałego i przystępnego stylu, tudzież dla trafnych i budujących przykładów, ludek chrześciański chętnie czyta. Okoliczność, że prawie już wszystkie jego pisma wyszły we wydaniu trzeciém, zbyteczném czynićby powinno polecenie téj nowéj pracy Autora, zważywszy jednak, że to nowe Autora dziełko, wiele zawiera ustępów odnoszących się do obecnego prześladowania kościoła, wiele także stósownych materyj do kazań, tudzież wiele zbawiennych ascetycznych rozmyślań, szczegółowo je wszystkim Kapłanom polecamy. Książka ta z 22 arkuszy druku kosztuje wraz z przesełką tylko 60 centów. Chcący to dziełko nabyć, zgłoszą się do W. W. X. X. Dziekanów, a ci dla całego dekanatu żądane egzemplarze wprost od Autora sprowadzą.

Z Biskupiego Konsystorza w Tarnowie dnia 16. marca 1875.

Nr. 1350.

Polecenie litografowanéj Teologii pasterskiéj według wykładu X. Józefa Martusiewicza.

Celem ułatwienia nauki, postarali się Alumni Seminaryum Naszego o litografią Teologii Pasterskiéj według wykładu X. Józefa Martusiewicza Kanonika Katedralnego oraz Profesora Pastoralnéj w Zakładzie teologicznym w Tarnowie. Ponieważ litografia ta, pod każdym względem wszelkim wymogom najzupełniéj odpowiada, polecamy ją przeto Wie-

lebnemu Duchowieństwu z tym dodatkiem, że nabyć można wspomnione dzieło u samych Alumnów Naszego Seminaryum. Cena jednego exemplarza (65 arkuszy in IV. majori) **4 złr. w. a.** Z Biskupiego Konsystorza w Tarnowie dnia 26. maja 1875.

Nr. 756.

Die 19. Febr. 1875 obdormivit in Domino R. **Franciscus Bryg**, cooperator in Osiek, provisus moribundorum sacramentis, consociationi piae sacerdotum pro felici morte consequenda adscriptus.

Nr. 972.

Die 6. Martii obiit supremum diem R. D. **Andreas Mirocha**, Vice Decanus et Capellanus loc. in Biesiadki morib. Sacram. provisus consociationi precum pro f. m. adscriptus.

Nr. 1183.

Commendatur quoque piis ad aram precibus anima relig. **Catharinae Antoninae Kołdrasińska**, monialis S. Clarae Vetero - Sandeciae, aetatis 76 et profess 53 annor. quae die 23. Mart. 1875 spiritum Deo reddidit, sacramentis moribundorum provisa.

Nr. 1313.

Die 13. Aprilis 1875, Sacramentis moribundorum provisus, obdormivit in Domino Rmus **Alexander Lgocki**, emeritus Decanus et Curatus in Otfinów.

Nr. 1551.

R. D. **Josephus Haustecki** Presbyt. defic. antea paroch. in Maniowy die 1. Maji obiit, Sacramentis moribundorum provisus, anno aetatis suae 69. Sac. 40. Consociationi dioeces. reciprocarum precum pro felici morte adscriptus.

Nr. 1706.

R. D. **Antonius Windyka** pension. Capellanus castrensis mortuus die 10. Maji 1875 hora 10 vespere in aedibus Curati Wadowicensis (pago) Sacramentis moribundorum provisus Aet. anno 61. Sac. 27. Consociationi dioec. precum pro fel. morte adscriptus.

Horum animae piis ad aram suffragiis commendantur, et Sodales Consociationis prec. pro f. m. missae sacrificium pro quolibet def. consodali litabunt.

E Consistorio Episcopali,

Tarnoviae die 26. Maji 1875.

JOSEPHUS ALOJSIUS,

Episcopus Tarnoviensis.

Tarnoviae 1875. Typis A. Rusinowski, Typographi ad honores Episcopalis. Impensis Consistorii.